

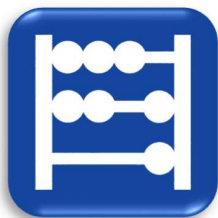
АГУУЛГА

	Хуудасны дугаар
 Булган аймгийн эдийн засаг, нийгмийн үндсэн үзүүлэлт	2
 Хэрэглээний үнэ	3
 Аж үйлдвэр	9
 Хүн амын ажил эрхлэлт	13
 Аймгийн төсөв,	16
 Худалдан авах ажиллагааны алба, Орон нутгийн өмч	21
 Нийгмийн даатгал, халамжийн үйлчилгээ	22
 Эрүүл мэндийн үйлчилгээ	25
 Амьдарч буй орчин /ус цаг уур орчны мэдээлэл, байгаль орчин/	27
 Хөдөө аж ахуй	28
 Газар тариалан	31
 Харилцаа, холбоо, тээвэр	39
 Гэмт хэргийн байдал	41

Хүснэгт 1. Аймгийн эдийн засаг, нийгмийн үндсэн үзүүлэлт, жил бүрийн 11 сарын байдлаар

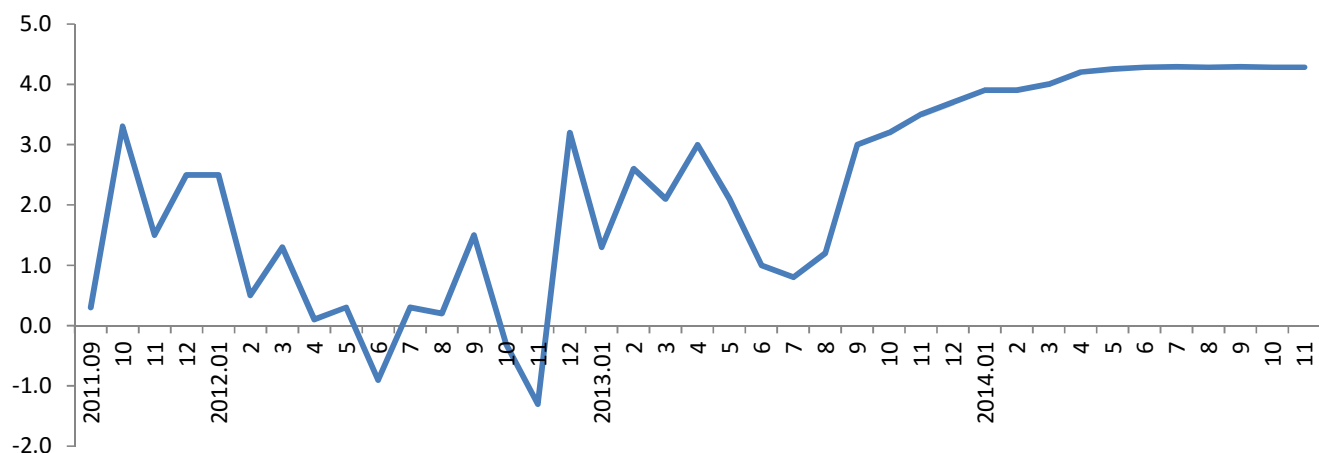
Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2010 он	2011 он	2012 он	2013 он	2014 он
Суурин хүн ам сарын эцэст	тоо	58916	59940	60112	58911	59494
Шинээр төрсөн хүүхэд	тоо	-	789	1168	1557	1050
Шилжин ирсэн хүн	тоо	-	435	465	819	1362
Шилжин явсан хүн	тоо	-	964	1420	1566	1292
Нас баралт	тоо	-	236	317	292	270
Ажилгүйчүүд, сарын эцэст	тоо	2392	1418	-	858	122
үүнээс: эмэгтэй	тоо	1374	657	-	511	59
Халдварт өвчнөөр өвчилсөн хүн	тоо	653	827	683	484	329
Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг	тоо	181	212	260	339	318
Аймгийн төсвийн орлого	сая.төг	17803.1	22530.5	6031.2	14649.5	44006.3
Аймгийн төсвийн зарлага	сая.төг	16236.2	20874.8	6342.9	15567.2	30362.0

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ

Аймгийн төвд байрладаг хүнсний захууд, хүнсний болон бараа томоохон дэлгүүрийн 213 нэр төрлийн бараа, бүтээгдэхүүнд үнийн ажиглалтыг сар бүрийн 18-20 ны хооронд хийж байна. 11 сарын хэрэглээний үнийн индекс 2013 оны мөн үетэй харьцуулахад 9,9 хувиар, өмнөх сартай харьцуулахад 1,4 хувиар өссөн байна. /Хүснэгт 1-ээр харуулав./

Зураг 1. Хэрэглээний үнийн индекс, 2011-2014 он, сараар

Хүснэгт 1. Хэрэглээний үнийн индекс, барааны бүлгээр

Бараа, үйлчилгээний бүлгийн нэр	<u>2014-11</u> 2013-11	<u>2014-11</u> 2013-12	<u>2014-11</u> 2014-10
Ерөнхий индекс	109.9	109.0	101.4
Хүнсний бараа,ундаа, ус	109.5	106.7	104.7
Согтууруулах ундаа, тамхи	105.3	105.3	100.0
Хувцас, бөс бараа гутал	118.8	118.8	102.0
Орон сууц, ус цахилгаан,түлш	98.4	98.4	98.9
Гэр ахуйн тавтлга, гэр ахуйн бараа	93.3	93.0	100.0
Эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ	131.1	131.1	101.0
Тээвэр	102.0	102.0	100.0
Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	97.9	97.9	100.0
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	108.8	108.8	100.4
Боловсролын үйлчилгээ	100.0	100.0	100.0
Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байр	103.3	103.3	100.0
Бусад бараа, үйлчилгээ	111.7	106.6	98.7

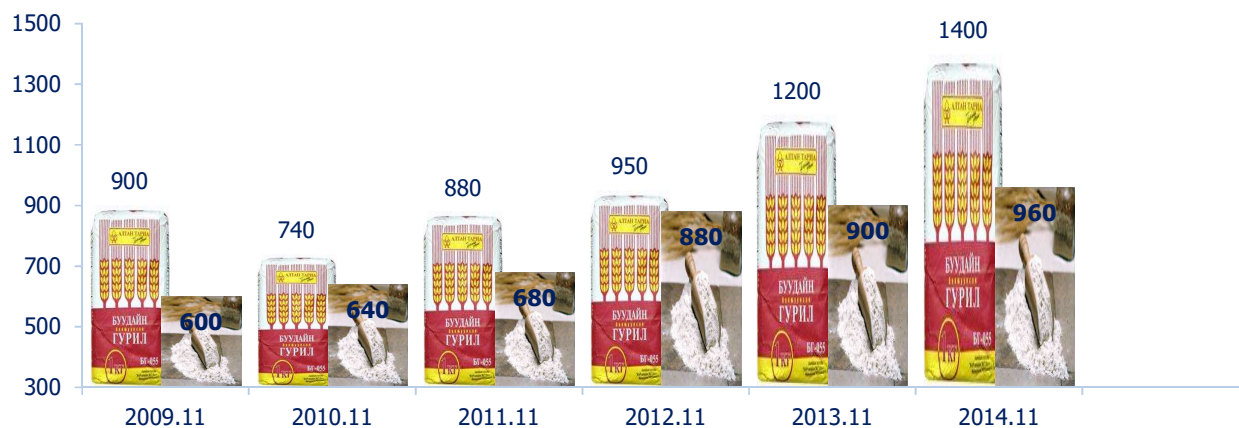
Төмс, хүнсний ногоо, мах махан бүтээгдэхүүний үнэ:

2014 оны 11-р сарын 1-р долоо хоногийн ажиглалтаар өмнөх долоо хоногоос үхрийн мах 6.6 хувиар буюу 500 төгрөгөөр өссөн байна. Хонины мах 8.3 хувь буюу 500 төгрөгөөр, ямааны мах 9 хувиар, ногооны үнэ лууван 200 төгрөгөөр буюу 25.0 хувиар буурч, түлш шатахууны үнэ өөрчлөлтгүй байна.

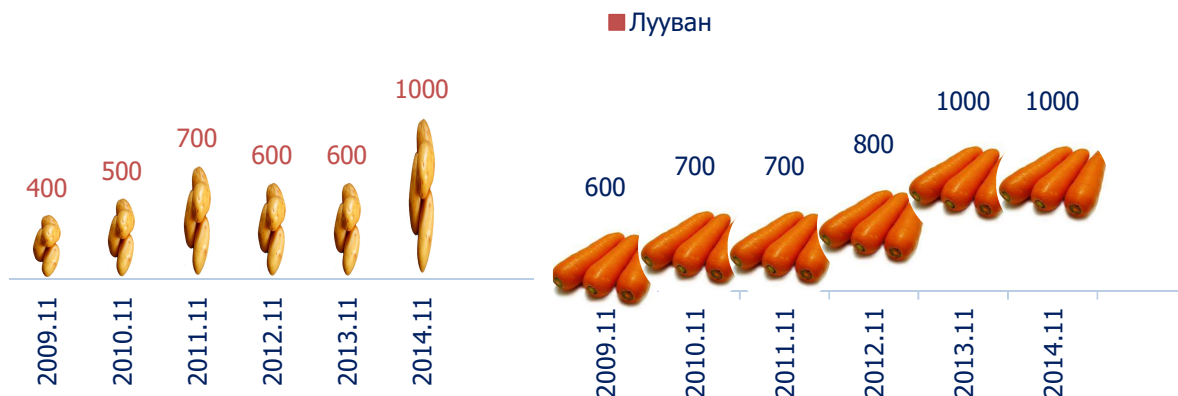
Сүү, сүүн бүтээгдэхүүний дундаж үнэ:

Сүү, сүүн бүтээгдэхүүний үнэ тогтвортой байна.

Зураг 2. Нэг кг дээд гурилын дундаж үнэ, 2011-2014 оны 11-р сард, төгрөг

Зураг 3. Нэг кг хүнсний ногооны дундаж үнэ, 2009-2014 оны 11 сард

Хүснэгт 2. Хүнсний барааны дундаж үнийн зэрэгцүүлэлт, 2014 оны 10, 11, 12-р сарын өдрүүдээр

Барааны нэр төрөл		Хэмжих нэгж	2014 X/29	2014 XI/05	2014 XI/12
"Алтан тариа" гурил	дээд, савласан	кг	1300	1300	1300
	I зэрэг, задгай	кг	960	980	960
Орон нутгийн гурил	"Хангай" 1-р гурил	кг	880	880	900
	"Орхон мандал" 1-р гурил	кг	800	900	900
Талх "Ундрах" аймгийн үйлвэр		ш	900	900	900
Цагаан будаа		кг	2300	2300	2400
Элсэн чихэр		кг	1800	1800	1800
Сүү	Задгай	л	800	800	1000
	"Цэвэр сүү"	л	2750	2750	2750
Ургамлын тос, "Кларина"		л	3700	3700	3700
Мах	Үхрийн	кг	7000	7500	7500
	Хонины	кг	6500	6000	7000
	Адууны	кг	6000	6000	6000
	Ямааны	кг	5500	5000	6000
Ногоо	Төмс /монгол/	кг	800	800	1000
	Лууван /монгол/	кг	1000	800	1000
	Байцаа /хятад/	л	800	800	1000
	Манжин /монгол/	кг	1000	1000	1000
	Сонгино /монгол/	кг	2000	2000	2500
	Сонгино /хятад/	кг	1500	1500	1500
	Сармис	булцуу	300	300	300

Хүснэгт 2-ийн үргэлжлэл

Барааны нэр төрөл		2014 XI/19	2014 XI/26	2014 XII/03	14.XII/03 14.X/29
"Алтан тариа" гурил	дээд, савласан	1300	1400	1400	100.0
	I зэрэг, задгай	960	960	960	100.0
Орон нутгийн гурил	"Хангай" 1-р гурил	900	900	900	100.0
	"Орхон мандал" 1-р гурил	900	900	900	100.0
Талх "Ундрах" аймгийн үйлвэр		900	900	900	100.0
Цагаан будаа		2300	2400	2400	100.0
Элсэн чихэр		1800	1800	1800	100.0
Сүү	Задгай	1200	1300	1500	115.4
	"Цэвэр сүү"	2750	2750	2750	100.0
Ургамлын тос, "Кларина"		3700	3700	3700	100.0
Мах	Үхрийн	7500	7000	7500	107.1
	Хонины	6500	6500	5000	100.0
	Адууны	6000	6000	6000	76.9
	Ямааны	5000	5000	4500	100.0
Ногоо	Төмс /монгол/	1000	1000	1000	100.0
	Лууван /монгол/	1000	1000	1000	100.0
	Байцаа /хятад/	1000	1000	1000	100.0
	Манжин /монгол/	1000	1000	1000	100.0
	Сонгино /монгол/	2500	2500	2500	100.0
	Сонгино /хятад/	1500	1500	1500	100.0
	Сармис	300	300	300	100.0

Хүснэгт 3. Хүнсний барааны дундаж үнийн зэрэгцүүлэлт, 2011-2014 оны 9-р сард

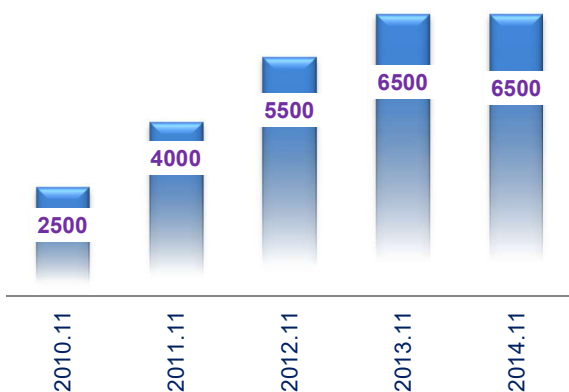
Барааны нэр төрөл		Хэмжих нэгж	2011.11	2012.11	2013.11
"Алтан тариа" гурил /задгай/	I зэрэг	кг	680	880	900
	II зэрэг	кг	550	700	700
Будаа	Цагаан	кг	1800	1800	2200
	Шар	кг	1450	1500	1600
Элсэн чихэр		кг	1800	1800	1800
Хонины мах	ястай	кг	4000	5500	6500
	цул	кг	4000	5500	6500
Үхрийн мах	ястай	кг	4500	6000	7000
	цул	кг	4500	6000	7000
Адууны мах		кг	3500	3500	3500
Ямааны мах		кг	3200	3200	3500
Сүү	задгай	л	1000	1000	1000
	"Цэвэр сүү"		1800	1800	1800
Байцаа	монгол	кг	700	800	800
Лууван	монгол	кг	700	800	1000
Манжин	монгол	кг	700	800	1500
Төмс	монгол	кг	700	600	600
Сонгино	хятад	кг	1000	1200	1200
Сармис, булцуу		кг	300	300	300
Ургамлын тос		л	2750	2750	3000
Өндөг		ш	250	220	250
Талх "Ундрах" орон нутгийн		ш	550	550	650

Хүснэгт 3-ийн үргэлжлэл

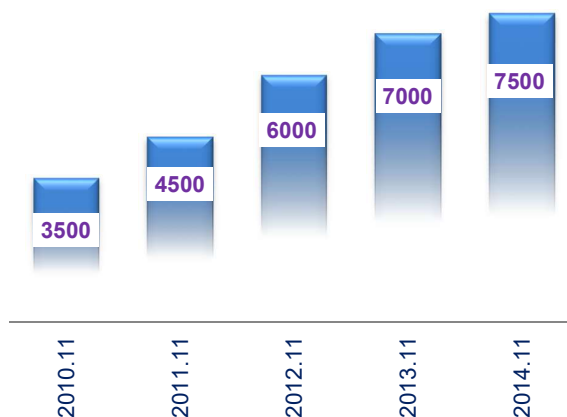
Барааны нэр төрөл		Хэмжих нэгж	2014.11	<u>2014.11</u> 2013.11	<u>2014.11</u> 2012.11	<u>2014.11</u> 2011.11
"Алтан тариа" гурил /задгай/	I зэрэг	кг	960	106.7	109.1	141.2
	II зэрэг	кг	900	128.6	128.6	163.6
Будаа	Цагаан	кг	2300	104.5	127.8	127.8
	Шар	кг	1900	118.8	126.7	131.0
Элсэн чихэр		кг	1700	1700	94.4	94.4
Хонины мах	ястай	кг	6500	100.0	118.2	162.5
	цул	кг	6500	100.0	118.2	162.5
Үхрийн мах	ястай	кг	7500	107.1	125.0	166.7
	цул	кг	7500	107.1	125.0	166.7
Адууны мах		кг	6000	6000	100.0	171.4
Ямааны мах		кг	5000	5000	90.9	142.9
Сүү	задгай	л	1200	120.0	120.0	120.0
	"Цэвэр сүү"		2750	152.8	152.8	152.8
Байцаа	монгол	кг	1000	125.0	125.0	142.9
Лууван	монгол	кг	1000	100.0	125.0	142.9
Манжин	монгол	кг	1500	100.0	187.5	214.3
Төмс	монгол	кг	1000	166.7	166.7	142.9
Сонгино	хятад	кг	1500	125.0	125.0	150.0
Сармис, булцуу		кг	300	300	100.0	100.0
Ургамлын тос		л	3700	3700	105.7	123.3
Өндөг		ш	420	420	120.0	168.0
Талх "Ундрах" орон нутгийн		ш	900	900	128.6	138.5

Сарын ажиглалт: Зарим бараа бүтээгдэхүүн буюу мах махан бүтээгдэхүүний үнэ өмнөх сартай харьцуулахад буурсан байна. Үүнд хонины мах 14.2 хувиар буурч, үхэр, адуу, ямааны мах өмнөх сартай харьцуулахад үнийн өөрчлөлтгүй байна.

Зураг 5. Нэг кг хонины махны үнэ, төгрөг

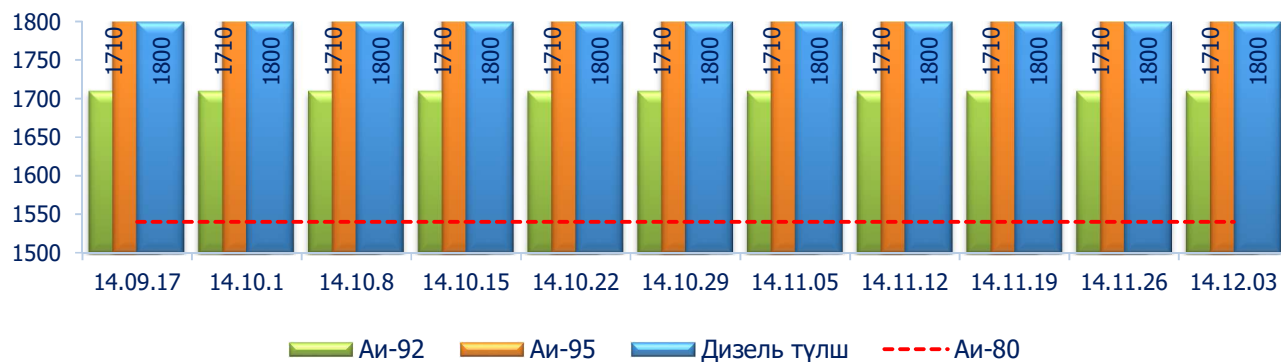
Зураг 6. Нэг кг үхрийн махны үнэ, төгрөг

Хүснэгт 4. Нэг кг махны жижиглэн худалдах дундаж үнэ, 2013-2014 он, сараар, төгрөг

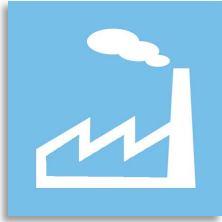
	1-р сар	2-р сар	3-р сар	4-р сар	5-р сар	6-р сар	7-р сар	8-р сар	9-р сар	10-р сар	11-р сар	12-р сар
Үхрийн мах												
2013 он	6500	7000	7000	8000	8500	8000	7500	7000	7500	7500	7000	7500
2014 он	7500	7000	8000	8000	8500	8500	8000	7500	7000	7000	7500	
Хонины мах												
2013 он	6000	7000	7500	7000	8000	7500	7000	6000	7000	7000	6500	6500
2014 он	6500	6000	7000	7500	8000	8000	7500	7000	6000	5500	6500	
Адууны мах												
2013 он	5000	5500	5500	6500	6800	6800	6000	5000	6500	6500	6000	6500
2014 он	5500	6000	6500	6500	7000	7000	6500	5500	6000	5000	6000	
Ямааны мах												
2013 он	4000	4500	5500	6500	6800	6500	5500	5000	6000	6000	5500	5500
2014 он	4500	4500	5000	6000	7000	7000	6000	5000	5500	4500	5000	

Зураг 7. Шатахууны үнэ, 2014 оны 09, 10,11-р сарын байдлаар

Хүснэгт 5. Нэг литр шатахууны үнэ, 2014.12.03 төгрөг

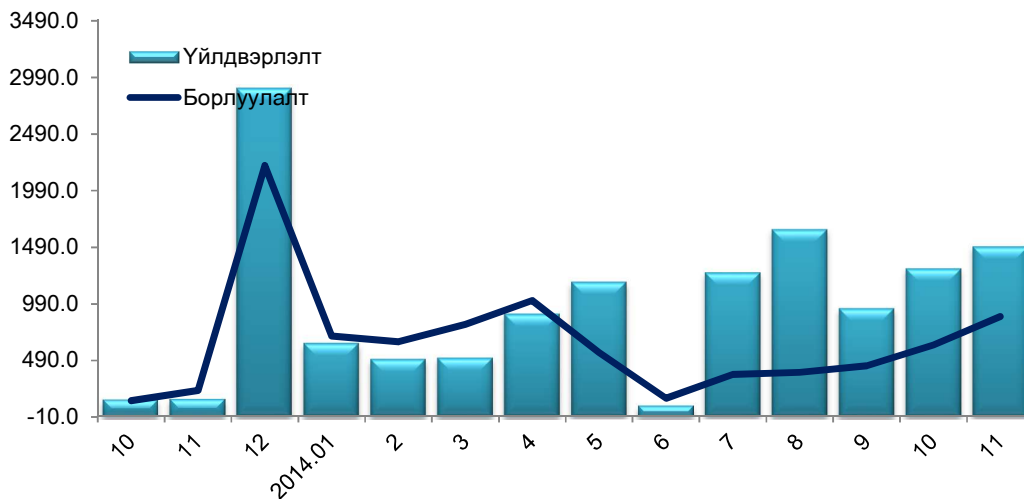
ШТС	АИ 95	АИ 92	АИ 80	Дизиль түлш	Газ
Шунхлай	0	1710	1540	1800	0
Тэс	0	1700	1530	1790	0
Магнай трейд	0	1710	1540	1800	0
Жаст ойл	0	1710	1540	1800	0
Петровис	1900	1710	1540	1800	0
Газ	0	0	0	0	1650

АЖ ҮЙЛДВЭР

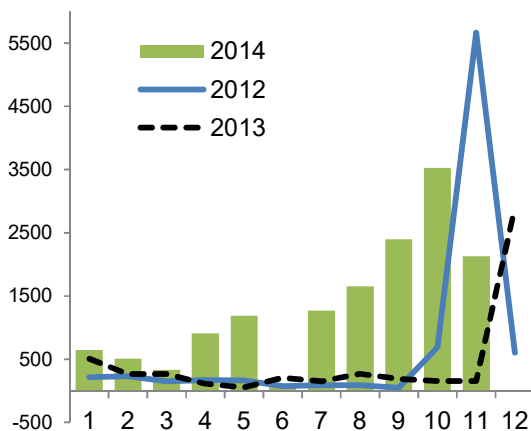
Аймгийн аж үйлдвэрийн газрууд 2014 оны эхний 11-р сарын байдлаар 15207.1 сая төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, 7128.7 сая төгрөгийн борлуулалт хийсэн нь өнгөрсөн онтой харьцуулахад үйлдвэрлэлт 6.5 дахин, борлуулалт 194.8 хувиар тус тус өссөн байна.

Зураг 11. Аж үйлдвэрийн 2013-2014 оны үйлдвэрлэлт, борлуулалт, сая төгрөг

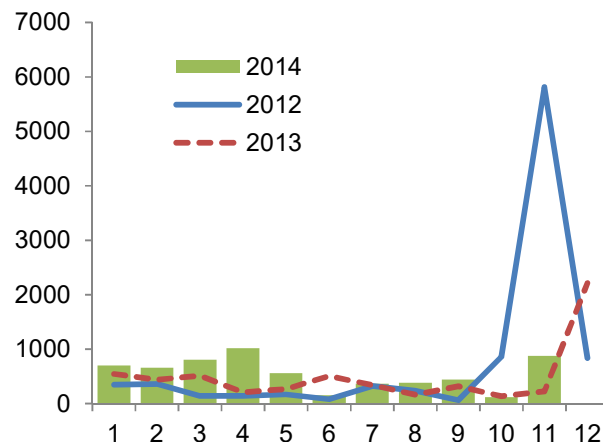

Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлтийг өнгөрсөн онтой харьцуулахад уул уурхайн олборлох салбарын үйлдвэрлэлт 14 дахин, дулааны эрчим хүч, усан хангамжийн үйлдвэрлэл 1,9 дахин, боловсруулах аж үйлдвэр 2,6 дахин тус тус өссөн байна.

Зураг 12. Үйлдвэрлэлт, 2012-2014 он, тэрбум төгрөг

Зураг 13. Борлуулалт, 2012-2014 он, тэрбум төгрөг

Аж үйлдвэрийн нийт борлуулалтыг дотоодын зах зээлд борлуулсан байна. Нийт борлуулалтын 44.2 хувийг үр тарианы гурил цардуул малын тэжээл 39.2 хувийг дулааны эрчим хүч усан хангамжийн салбарт борлуулсан бол 16.6 хувийг бусад салбарын борлуулалт эзэлж байна

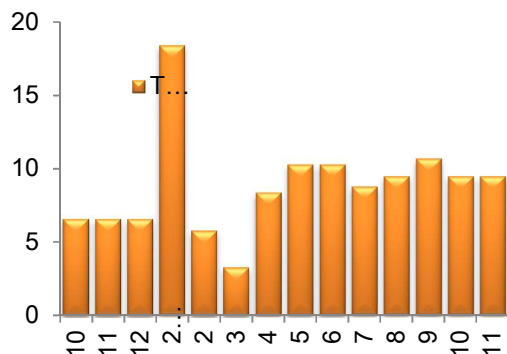
Хүснэгт 1. Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт, 2013-2014 он, салбараар, оны үнээр, мян төгрөг

Салбараар	2013 I-XI	2014 I-XI	<u>2014 I-XI</u> 2013 I-XI %
Чулуун нүүрс	645648	648300.2	100.41
Бог будаа	48300	13800	28.571
Төмрийн хүдэр	0	1100097	
Төмрийн хүдрийн баяжмал	0	7295550	
Дулааны эрчим хүч	275159	865397.7	314.51
Утсан, чанасан болон бусад боловсруулалт хийсэн ма	0	19933.2	
Бүх төрлийн ногооны консерв	1200	0	
Бяслаг	118973	26469.2	22.248
Гурил I зэрэг	592689	2966284	500.48
Гурил II зэрэг	18381.6	1014329	5518.2
Арвайн гурил	44440.2	11288.6	25.402
Хивэг	71717.2	349138.2	486.83
Нарийн боов	188205	160916.2	85.501
Хэвийн боов	32764.7	33060	100.9
Талх	56361.9	81421.1	144.46
Хэрчсэн гурил	2000	2344	117.2
Банш, бууз, хуушуур	16500	0	
Сүлжмэл урт, богино оймс, оймс	0	912.5	
Ноосон плате, банзал	0	12050	
Ноосон цамц	0	19864.5	
Монгол дээл, тэрлэг	33189.7	64447.2	194.18
Өмд	0	3988.2	
Хүүхдийн платъе	0	3150	
Өвлийн малгай	0	3990	
Монгол гутал	1705	0	
Буриад гутал	5553.5	23048	415.02
Модон торх, хувин	0	1925	
Хүснэгт маягт	0	1140	
Буйдан, диван, бусад зөөлөн ор, сандал	0	800	
Гэрийн бусад модон тавилга	14264	19731.5	138.33
Түгээсэн цэвэр ус	123437	343455.5	278.24
Сувагжуулалт	42653.4	120325.2	282.1
Нийт үйлдвэрлэлт	2333143.2	15207155.9	651.7

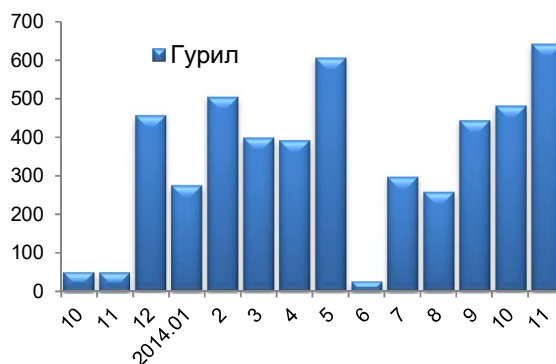
Хүснэгт 2. Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн борлуулалт, 2013-2014 он, салбараар, оны үнээр, сая төгрөг

Салбараар	Аж үйлдвэрийн борлуулалт		
	2013 I-XI сар	2014 I-XI сар	$\frac{2014 \text{ I-XI}}{2013 \text{ I-XI}} \%$
Уул уурхай олборлох үйлдвэр	753.9	105.2	14.0
Нүүрс олборлолт	753.9	105.2	14.0
Төмрийн хүдэр олборлолт			
Бусад ашигт малтмал олборлолт			
Боловсруулах үйлдвэр	1658.1	3828.6	230.9
Хүнсний бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт	1590.1	3628.8	228.2
Мах загас, ногоо, тос боловсруулалт	0	30.2	
Сүү сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	86.1	7.8	9.1
Үр тарианы гурил, малын тэжээл	1088.1	3153.6	289.8
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн	415.9	434.5	104.5
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	0	63.0	
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	40.3	124.9	309.1
Арьс шир боловсруулах үйлдвэр	6.3	12.5	198.4
Мод модон эдлэл үйлдвэрлэл	21.7		
Цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл			
Бусад үйлдвэрлэл		2.7	
Цахилгаан, дулаан, усан хангамж	1247.6	2795.8	224.0
Цахилгаан, дулаан, уур, усан хангамж	1247.6	2795.8	224.0
Дүн	3689.8	7128.7	1.93

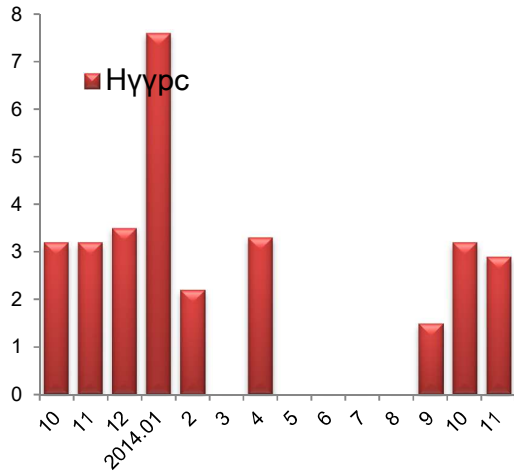
Зураг 14. Талх үйлдвэрлэлт, мян.тн

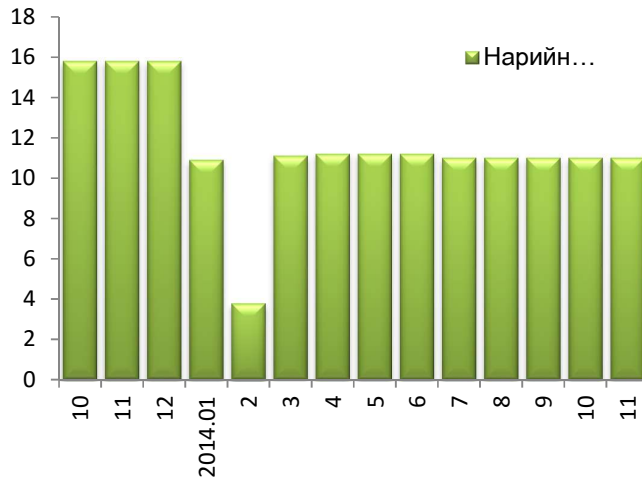
Зураг 15. Гурил I зэрэг үйлдвэрлэлт, мян.тн

Зураг 16. Нүүрс олборлолт, мян.тн

Зураг 17. Нарийн боов үйлдвэрлэлт, мян.тн

АЙМГИЙН ТӨСӨВ

Аймгийн төсвийн нийт орлого ба тусламжийн дүн эхний 11 сарын байдлаар 46.0 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 2.3 тэрбум төгрөгөөр буюу 4.7 хувиар дутуу бүрдсэн байна. Төсвийн нийт орлогын 35.6 хувийг урсгал орлого (албан татвар, өмчийн татвар, дотоодын бараа үйлчилгээний татвар, бусад татвар хураамж, татварын бус орлого) 64.4 хувийг тусламжийн орлого эзэлж байна.

Нийт орлогоос урсгал орлого 16.3 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 0.6 тэрбум төгрөгөөр буюу 3.6 хувиар дутуу бүрдсэн. Татварын орлого 15.1 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 1.0 тэрбум төгрөгөөр буюу 6 хувиар дутуу, татварын бус орлого 0.3 тэрбум төгрөгөөр буюу 30 хувиар дутуу бүрдсэн байна.

Тусламжийн орлого 29.6 тэрбум төгрөг болж төлөвлөснөөс 1.6 тэрбум төгрөгөөр буюу 5.3 хувиар дутуу бүрджээ.

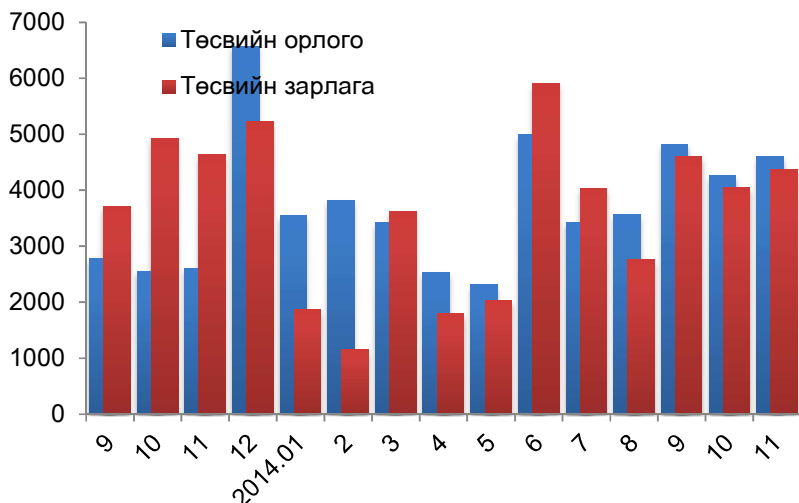
Зураг 16. Төсвийн орлого, сая төгрөг, сараар

Хүснэгт 14. Аймгийн төсвийн орлого, өссөн дүнгээр, сая.төгрөг

Татварын орлогын нэр, төрөл	Төлөвлөсөн 2014.I-XII	Гүйцэтгэл 2014.I-XII	ТБ %	Зөрүү, сая.төг
НИЙТ ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	48,270.17	46004.36	95.3	2265.81
УРСГАЛ ОРЛОГО	16,949.89	16355.51	96.5	594.3814
ТАТВАРЫН ОРЛОГО	16,013.45	15063.75	94.1	949.6997
Орлогын албан татвар	3,182.26	3297.871	103.6	-115.608
Хувь хүний орлогын албан татвар	3,525.16	3680.595	104.4	-155.431
Цалин, хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах	3,099.50	3215.291	103.7	-115.791
Үйл ажиллагааны орлогын	81.96	171.833	209.7	-89.8754
Бусад орлого	317.01	266.1279	83.9	50.88113
Орлогыг нь тухай бүр тодорхойлох боломжгүй ажил, үйлчилгээ	26.70	27.34252	102.4	-0.64572
Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан	-342.90	-382.723	111.6	39.8234
Өмчийн татвар	115.51	333.7158	288.9	-218.207
Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	109.20	327.5766	300.0	-218.377
Бууны албан татвар	6.31	6.1392	97.3	0.1699
Дотоодын бараа үйлчилгээний орлогын албан татвар	274.30	221.7372	80.8	52.56275
Тусгай зориулалтын орлого	274.30	221.7372	80.8	52.56275
Бусад татвар (төлбөр, хураамж)	274.30	221.7372	80.8	52.56275
Улсын тэмдэгтийн хураамж	12,441.37	11210.42	90.1	1230.951
Газрын төлбөр	149.94	130.4031	87.0	19.54048
Байгалын нөөц ашигласны төлбөр	181.47	188.4881	103.9	-7.01799
Ашигт малтмалаас бусад байгалийн баялаг ашиглахад олгох эрхийн зөвшөөрлийн	111.47	188.4881	169.1	-77.018
Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	70.00	0	0.0	70
Бусад татвар, хураамж	11,949.15	10742.25	89.9	1206.903
Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	286.72	225.5776	78.7	61.13998
ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	3.26	3.823413	117.1	-0.55941
Хувьцааны ногдол ашиг	11,659.17	10510.68	90.1	1148.493
Түрээсийн орлого	0.00	2.1706	#DIV/0!	-2.1706
Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	1.25	0	0.0	1.245
Хүү, торгуулийн орлого	101.56	102.078	100.5	-0.52
Бусад орлого	0.92	0.515	56.2	0.4017
ХӨРӨНГИЙН ОРЛОГО	57.09	46.69036	81.8	10.39954
Хөрөнгө борлуулсны орлого	936.44	656.4894	70.1	279.9524
ТУСЛАМЖИЙН ОРЛОГО	12.50	5.8189	46.6	6.6811
Улсын төсвөөс авсан санхүүгийн дэмжлэг	17.30	18.68703	108.0	-1.38703
Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	606.82	357.2721	58.9	249.552
Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангийн орлогын шилжүүлэг	229.68	230.2333	100.2	-0.54921

Зураг 17. Төсвийн орлого, зарлага, сая төгрөг

2014 оны эхний 11 сарын байдлаар орон нутгийн төсөв болон тусгай зориулалтын шилжүүлгийн төсвөөс төсөвт байгууллагуудын төлөвлөсөн үйл ажиллагааны зардлын 87.8 хувийг буюу 43.8 тэрбум төгрөгийн зардлыг санхүүжүүлжээ. Өөрөөр хэлбэл, төсөвт байгууллагууд үйл ажиллагааны нийт зардлын 12.2 хувийг буюу 6.0 тэрбум төгрөгийг төлөвлөсөн хугацаандаа зарцуулаагүй байна.

Зураг 18. Төсвийн зарлага, сая төгрөг, сараар

Төсвийн зарлагын 40.5 хувийг цалин хөлс, нэмэгдэл урамшуулал, 1.0 хувийг ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл, 9.3 хувийг нийгмийн халамжийн үйлчилгээ, 17.1 хувийг хөрөнгө оруулалт, их засварын зардал тус тус эзэлж байна.

Орон нутгийн болон улсын төсвийн байгууллагын нийт авлага 18.5 сая төг, өглөг 601.1 сая төгрөг байна. Нийт өглөгийн 9.8 хувь нь цалин хөлс, ажил олгогчоос төлөх нийгмийн даатгалын шимтгэл, 83.1 хувь нь байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал болох түлш халаалт, гэрэл цахилгаан, цэвэр бохир усны өр, 7.1 хувь нь бусад зардлын өглөг байна.

Хүснэгт 16. Орон нутгийн болон улсын төсвийн байгууллагын өр, авлага, сая төгрөг, /өссөн дүнгээр/

	Сарын эхний үлдэгдэл	Шинээр үүссэн	Тухайн сард төлөгдсөн	11 сарын эцсийн үлдэгдэл
НИЙТ АВЛАГА	18.5	0	0	18.5
НИЙТ ӨГЛӨГ	601.1	119.1	135.7	585.5

Хүснэгт 17 Өглөгтэй сумууд, сая төгрөг

	Сарын эхний үлдэгдэл	Шинээр үүссэн	Тухайн сард төлөгдсөн	Сарын эцсийн үлдэгдэл
Булган	193.4	24.2	0.0	217.6
Баян-Агт	0.0	0.0	0.0	0.0
Баяннуур	0.0	5.5	0.0	5.5
Бугат	0.0	0.5	0.0	0.5
Бүрэгхангай	0.0	6.2	0.0	6.2
Гурванбулаг	22.5	0.0	12.6	9.9
Дашинчилэн	2.3	7.3	0.0	9.6
Могод	0.0	0.0	0.0	0.0
Орхон	94.3	16.4	0.0	110.7
Рашаант	7.9	2.7	0.0	10.6
Сайхан	59.4	24.0	0.0	83.4
Сэлэнгэ	3.1	2.5	0.0	5.6
Тэшиг	0.0	0.0	0.0	0.0
Хангал	0.0	1.5	0.0	1.5
Хишиг-Өндөр	9.7	0.0	0.0	9.7
Хутаг-Өндөр	37.7	0.0	2.9	37.7
Дүн	430.3	90.8	15.5	508.0

Хүснэгт 19. Авлагатай сумууд, 2014 оны 11-р сарын эцэст, сая төгрөг

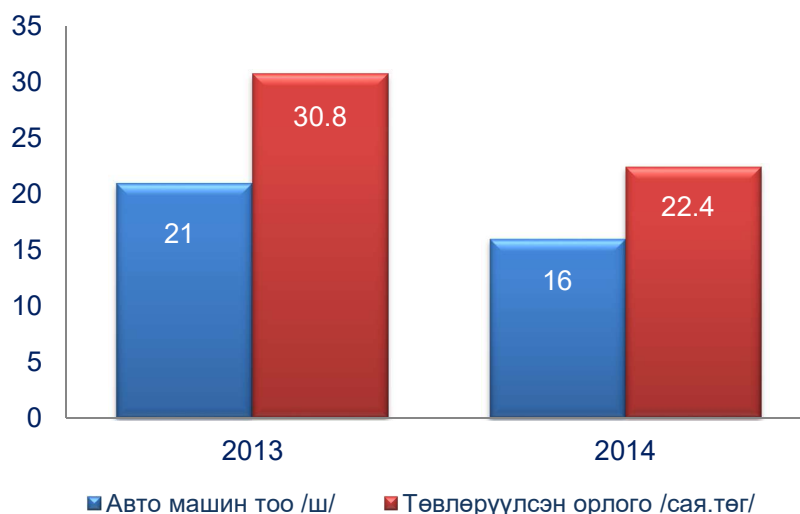
	Сарын эхний үлдэгдэл	Шинээр үүссэн	Тухайн сард төлөгдсөн	Сарын эцсийн үлдэгдэл
Булган	0.0			0.0
Баян-Агт	0.8			0.8
Баяннуур	0.0			0.0
Бугат	0.0			0.0
Бүрэгхангай	0.9			0.9
Гурванбулаг	0.0			0.0
Дашинчилэн	0.0			0.0
Могод	0.0			0.0
Орхон	0.0			0.0
Рашаант	0.6			0.6
Сайхан	0.0			0.0
Сэлэнгэ	8.2			8.2
Тэшиг	0.0			0.0
Хангал	1.9			1.9
Хишиг-Өндөр	0.1			0.1
Хутаг-Өндөр	0.0			0.0
Дүн	12.5	0	0	12.5

ӨМЧИЙН АЛБА

2014 оны 11 сарын байдлаар нийтийн дуудлага худалдааны орлого давхардсан тоогоор 16 сум, байгууллагын 22360.0 мян.төгрөгийн орлогыг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлсэн байна. Энэ нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал давхардсан тоогоор 21 сум, байгууллагын 30782.0 мян.төгрөг буюу 37.7 хувиар бууруулсан орлогыг төвлөрүүлсэн байна.

Зураг 6. Дуудлага худалдаагаар улсын төсөвт төвлөрүүлсэн орлого, худалдсан авто машины тоо, оноор

2014 ОНЫ АРВАННЭГДҮГЭЭР САРЫН ЦАГ АГААРЫН УРЬДЧИЛСАН МЭДЭЭ

Энэ сарын агаарын температурын дундаж нь 8-13 градус хүйтэн байх бөгөөд ихэнх нутгаар олон жилийн дунджаас 0.5-1.0 градусаар дулаан байна (1 дүгээр зураг).

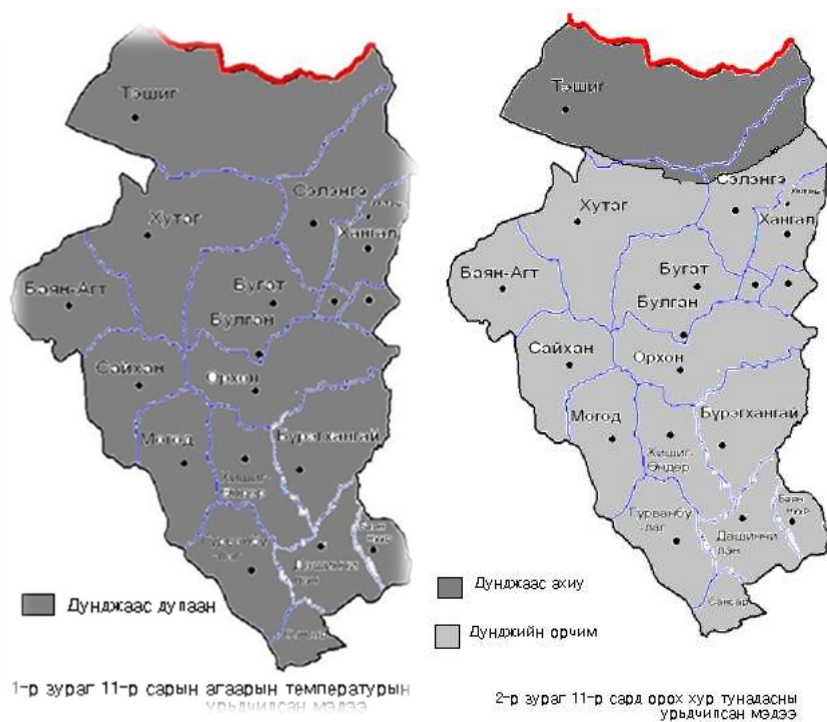
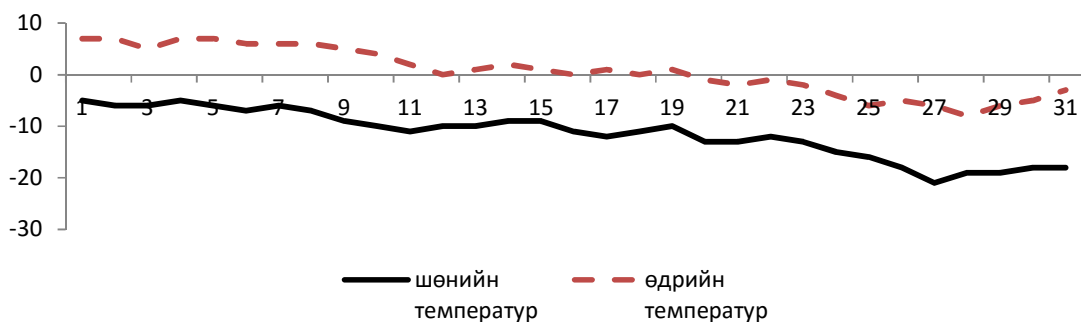
Нэгдүгээр арав хоногийн эхний хагаст шөнөдөө 5-10 градус хүйтэн, өдөртөө 6-11 градус дулаан байна. Мөн хоёрдугаар арав хоногийн дунд үеэр ихэнх нутгаар шөнөдөө 9-14 градус хүйтэн, өдөртөө 1-6 градус дулаан байна. Харин нэгдүгээр арав хоногийн сүүлч, хоёрдугаар арав хоногийн эхээр хүйтэрч шөнөдөө 11-16, өдөртөө 3-8 градус хүйтэн байна. Гуравдугаар арав хоногийн дунд үеэр ихэнх нутгаар шөнөдөө 18-23, өдөртөө 9-14 градус хүрч хүйтрэх төлөвтэй. Бусад хугацаанд шөнөдөө 15-20, өдөртөө 6-11 градус хүйтэн байна.

Энэ сард Тэшиг, Сэлэнгэ зэрэг сумдын нутгаар олон жилийн дунджаас ахиу, бусад нутгаар дунджийн орчим цас орох төлөвтэй байна. (2 дугаар зураг).

Нэгдүгээр арав хоногийн дунд үе, хоёрдугаар арав хоногийн эхэн болон сүүлч, гуравдугаар арав хоногийн эхээр зарим газраар цас, нэгдүгээр арав хоногийн сүүлч, гуравдугаар арав хоногийн дунд үе болон сүүлчээр нутгийн хойд хэсгээр бага зэргийн цас орох төлөвтэй.

Салхи нэгдүгээр арав хоногийн дунд үе, гуравдугаар арав хоногийн дунд үе болон сүүлчээр ихэнх нутгаар 12-14 м/с хүрч ширүүснэ. Хоёрдугаар арав хоногийн эхэн ба сүүлч, гуравдугаар арав хоногийн эхээр зарим газраар 18-20 м/с хүртэл ширүүсч шороон болон цасан шуурга шуурах төлөвтэй.

11-р сарын агаарын температурын хоногийн явц

ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ҮЙЛДВЭРЛЭЛД ХЭРХЭН НӨЛӨӨЛӨХ ТУХАЙ

11 дүгээр сарын цаг агаарын урьдчилсан мэдээгээр агаарын дундаж температур ихэнх нутгаар олон жилийн дунджаас дулаан, Хур тунадас ихэнх нутгаар олон жилийн дунджийн орчим, нутгийн хойд хэсгээр түүнээс ахиу, орох төлөвтөй байна. Сарын дундаас цасан бүрхүүл нийт нутгаар тогтож, сүүл үеэр зарим газраар хүчтэй цасан болон шороон шуурга шуурч, малын хариулга, маллагаанд таагүй нөлөөлөхөөр байгааг анхаарна уу.

2014-12 ДУГААР САРЫН ЦАГ АГААРЫН ТӨЛӨВ

Энэ сард агаарын температурын сарын дундаж нь нутгийн зүүн хэсгээр 9-14 градус хүйтэн, бусад нутгаар 15-20 градус хүйтэн буюу ихэнх нутгаар олон жилийн дунджаас 1.0-1.5 градусаар хүйтэн байна.

Энэ сард орох хур тунадасны хэмжээ нь бүх нутгаар олон жилийн дунджаас ахиу байх төлөвтэй.

ГОЛ МӨРНИЙ НАМРЫН МӨСНИЙ ҮЗЭГДЭЛ ЭХЛЭХ, МӨСӨН БҮРХҮҮЛ ТОГТОХ ХУГАЦААНЫ ПРОГНОЗ

11 дүгээр сард агаарын температур ихэнх нутгаар олон жилийн дунджаас дулаан байх хандлагатай байгаатай уялдан нийт нутгаар гол мөрний намрын мөсний үзэгдэл эхлэх хугацаа олон жилийн дунджийн орчим, харин битүү мөсөн бүрхүүл тогтох хугацаа 5-10 хоногоор хойно ажиглагдах төлөвтэй байна.

Ихэнх гол мөрөнд 11 дүгээр сарын эхэн үе ба дунд үеэр мөсний үзэгдэл ажиглагдаж эхлэх ба 11 дүгээр сарын 10-25-ны хооронд битүү мөсөн бүрхүүл тогтоно.

Прогнозоос харахад ихэнх гол мөрөнд битүү мөсөн бүрхүүл 11 дүгээр сарын дунд үед тогтох төлөвтэй байгаа хэдий ч энэ жил гол мөрөн, нуурын мөсний зузааны даац хүн, мал, машин техник явахад аюулгүйн хэмжээнд хүрч чадахгүй гэдгийг анхаарч, мөс цөмрөх аюулаас болгоомжлохыг ард иргэдэд сануулж байна.

ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

Аймгийн хэмжээнд нийт хээлтэгч 1239.0 мянган малын 90.6 хувь буюу 1122.4 мянган хээлтэгч төллөсөн байна.

Нийт төллөсөн хээлтэгч малыг төрлөөр авч үзвэл: 154 ингэ, 58410 гүү, 71049 үнээ, 630563 хонь, 362171 ямаа тус тус төллөсөн байна. Нийт гарсан төлийн 99.0 хувь нь буюу 1111.9 мянган төл бойжиж байна.

Хүснэгт 25. Төл бойжилт, төрлөөр, оноор, эхний 11 сард

	2013	2014	үүнээс:				
			ботго	унага	тугал	хурга	ишиг
Гарсан төл	1004921	1122658	154	58510	71049	630590	362355
Бойжсон төл	976542	1111907	151	57622	70178	626225	357731
Хорогдсон төл	29297	10751	3	888	871	4365	4624
Бойжилтын хувь	97.2	99.0	98.1	98.5	98.8	99.3	98.7

Хүснэгт 26. Төл бойжилт, толгой

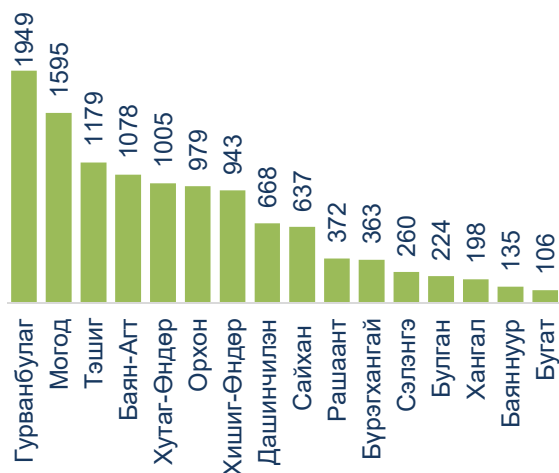
Сум	Төллөсөн хээлтэгч	Гарсан төл	Хорогдсон төл	Бойжсон төл	Төл бойжилт %
Булган	21960	22140	1327	20813	94.0
Баян-Агт	90145	90145	266	89879	99.7
Баяннуур	45959	45965	46	45919	99.9
Бугат	32393	32393	202	32191	99.4
Бүрэгхангай	114228	114228	494	113734	99.6
Гурванбулаг	121541	121541	1210	120331	99.0
Дашинчилэн	84757	84757	685	84072	99.2
Могод	110767	110767	1729	109038	98.4
Орхон	92970	92970	1436	91534	98.5
Рашаант	62201	62201	188	62013	99.7
Сайхан	108709	108709	185	108524	99.8
Сэлэнгэ	27693	27693	60	27633	99.8
Тэшиг	26697	26722	369	26353	98.6
Хангал	27718	27718	132	27586	99.5
Хишиг-Өндөр	79464	79464	1737	77727	97.8
Хутаг-Өндөр	75245	75245	685	74560	99.1
Дүн	1122447	1122658	10751	1111907	99.0

Том малын зүй бусын хорогдол эхний 11 сард аймгийн хэмжээнд 9.8 мян.толгой болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 16.1 мян.толгой буюу 2.3 дахин буурсан байна. Том малын зүй бусын хорогдлыг малын төрлөөр авч үзвэл 1164 адуу, 905 үхэр, 5943 хонь, 3679 ямаа буюу оны эхэнд тоологдсон нийт малын 0,4 хувьтай тэнцэх мал хорогдоод байна. Нийт хорогдлын 50.8 хувийг хонь, 31.5хувийг ямаа эзэлж байна. Хорогдлыг сумаар авч үзвэл Гурванбулаг 1949, Могод 1595, Тэшиг 1179, Баян-Агт 1078, Хутаг-Өндөр 1005 толгой мал тус тус хорогдсон нь нийт хорогдлын дийлэнх болж байна.

Хүснэгт 27. Том малын зүй бус хорогдол, таван төрлөөр

Үзүүлэлт	2013	2014
Бүгд	27881	11691
Тэмээ	7	0
Адуу	1346	1164
Үхэр	1742	905
Хонь	14315	5943
Ямаа	10471	3679

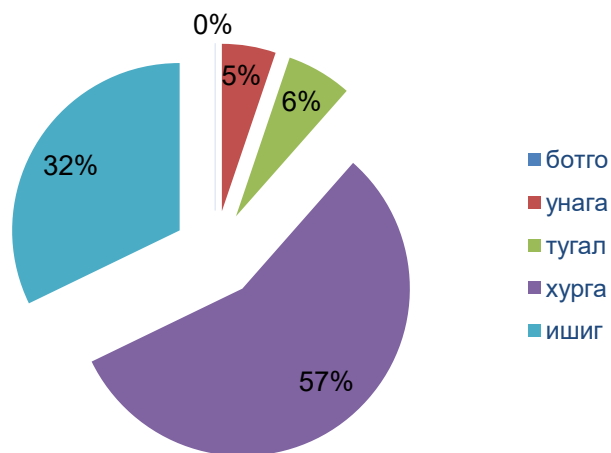
Зураг 26. Том малын зүй бус хорогдол, сумдаар

Хүснэгт 28. Малын зүй бусын хорогдол төрлөөр, сумаар,

Сум	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
Булган	224	0	19	30	81	94
Баян-Агт	1078	0	152	85	581	260
Баяннуур	135	0	4	8	69	54
Бугат	106	0	30	18	42	16
Бүрэгхангай	363	0	44	7	155	157
Гурванбулаг	1949	0	61	88	1215	585
Дашинчилэн	668	0	25	25	399	219
Могод	1595	0	140	93	798	564
Орхон	979	0	150	117	373	339
Рашаант	372	0	15	25	201	131
Сайхан	637	0	113	28	364	132
Сэлэнгэ	260	0	24	27	138	71
Тэшиг	1179	0	108	134	589	348
Хангал	198	0	23	40	82	53
Хишиг-Өндөр	943	0	87	65	441	350
Хутаг-Өндөр	1005	0	169	115	415	306
Дүн	11691	0	1164	905	5943	3679

Зураг 27. Бойжсон төл, төрлөөр

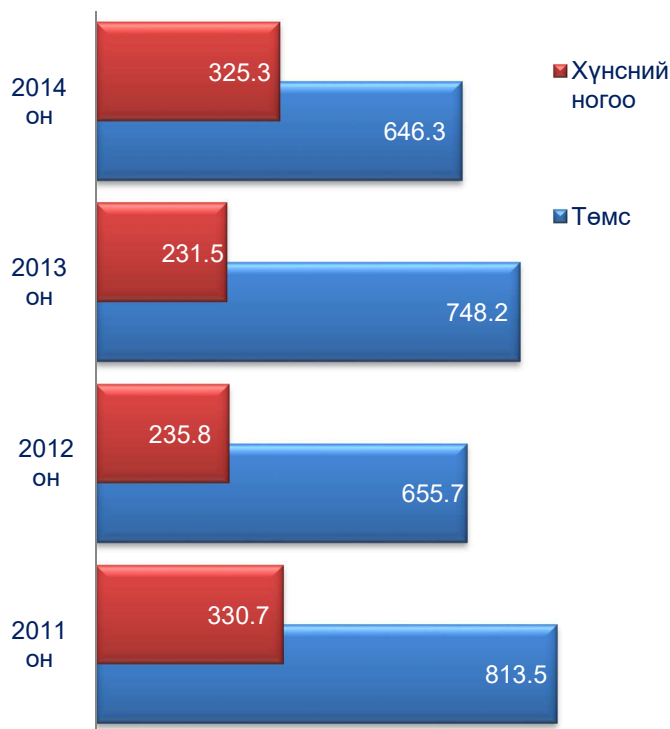

ГАЗАР ТАРИАЛАН

Тариалсан талбай: 2014 оны байдлаар аймгийн хэмжээнд нийт 36645.5 га талбайд тариалалт хийсэн байна. Үүнээс үр тариа 32224.9 га, төмс 646.3 га, хүнсний ногоо 325.3 га, техникийн ургамал 3449 га, тэжээлийн ургамал 484 га талбайд тус тус тариалсан байна.

Өнгөрсөн мөн үетэй харьцуулахад нийт тариалсан талбай 8.7 хувиар буюу 3172.3 га-гаар өссөн. Үүнээс: үр тариа 13.2 хувиар, хүнсний ногоо 5.9 хувиар тус тус өссөн ба техникийн ургамал 13.8 хувиар, төмс 15.8 хувиар, тэжээлийн ургамал 2.7 хувиар тус тус буурсан байна.

Зураг 2. Тариалсан талбай, 2014 онд

Хүснэгт 2. Тариалсан талбай, га, төрлөөр

Төрөл	Тариалсан талбай	Усалгаатай
Төмс	646.3	317.2
Хүнсний ногоо	325.3	310.2
үүнээс: байцаа	61.4	58.9
лууван	85.6	83.5
шар манжин	77.9	75.5
улаан манжин	27.6	26.5
сонгино	49.7	44.6
сармис	2.9	2.9
өргөст хэмх	9.0	8.1
улаан лооль	5.5	4.8
хулуу	0.1	0.1
чинжүү	2.1	2.0
тарвас	1.0	0.9
амтат гуа	0.1	0.1
бусад	2.4	2.3

Хүснэгт 3. Үр тариа, төрлөөр, (га)

Сум, дүүрэг	Үр тариа 2013	Үр тариа 2014	Үүнээс:				
			Буудай	Арвай	Овьёос	Хөх тариа	Бог будaa
Баян-Агт	1778.9	1743.9	1722.5	5	16.4		
Баяннуур	40	91	80		6	5	
Бугат	1277	697	570		127		
Бүрэгхангай	637	1270	1180	10	80		
Дашинчилэн	1400	1407	1350	18.3	3.7	35	
Орхон	940	2739	2712		17		
Рашаант		500	500				
Сэлэнгэ	5391	6713	6366	20	157	120	50
Тэшиг	4646	4732	4730	2			
Хангал	1330	1339	1290	5	30	8	6
Хишиг-өндөр	1300	1393	1391.5		1.5		
Хутаг-Өндөр	9217	9600	9386	185	29		
Дүн	27956.9	32224.9	31278	245.3	467.6	168	56

Хүснэгт 4. Төмс, хүнсний ногоо, сумаар, (га)

Сум, дүүрэг	Төмс		Хүнсний ногоо		Өсөлт, бууралт хувиар	
	2013	2014	2013	2014	Төмс	Хүнсний ногоо
Баян-Агт	10	15	0.2	5.0	1.5 да	2281.8
Баяннуур	8	6.4	2.0	5.1	80.0	2.5 да
Бугат	60	49.8	11.0	19.6	83.0	178.2
Булган	90	80.2	49.0	50.1	89.1	102.3
Бүрэгхангай	17	17.8		8.7	104.7	
Гурван булаг	28.9	20	4.3	5.0	69.2	117.2
Дашинчилэн	20.7	26	5.2	9.8	125.6	188.5
Могод	11	11	7.0	7.0	100.0	100.0
Орхон	51.2	55.5	16.4	31.4	108.4	191.5
Рашаант	5	3.5	4.1	2.0	70.0	48.5
Сайхан	9.1	3		0.3	33.0	1875.0
Сэлэнгэ	150	151	49.0	53.8	100.7	109.8
Тэшиг	28.3	30		20.1	106.0	
Хангал	117.5	86.7	53.1	60.0	73.8	113.0
Хишиг-өндөр	17	0.4	2.0	0.3	2.4	15.0
Хутаг-Өндөр	124.5	90	28.1	47.0	72.3	167.3
Дүн	748.2	646.3	231.5	325.3	86.4	140.5

Хүснэгт 5. Тэжээлийн ургамал, техникийн ургамал, (га)

Сум, дүүрэг	Тэжээлийн ургамал		Техникийн ургамал		Өсөлт, бууралт хувиар	
	2013	2014	2013	2014	Тэжээлийн ургамал	Техникийн ургамал
Баян-Агт			350.5	318		90.7
Баяннуур	37	21			56.8	
Бугат	3	6			200.0	
Булган						
Бүрэгхангай			610	984		161.3
Гурван булаг	2					
Дашинчилэн			200	50		25.0
Могод						
Орхон	70	249	442	250	355.7	56.6
Рашаант	25			110		
Сайхан						
Сэлэнгэ	20	38	600	122	190.0	20.3
Тэшиг			200			
Хангал	40	50		40	125.0	
Хишиг-өндөр			100			
Хутаг-Өндөр	300	120	1424	1575	40.0	110.6
Дүн	497	484	3926.5	3449	97.4	87.8

Хүснэгт 6. Хүнсний ногоо, төрлөөр, (га)

Сум, дүүрэг	Хүнсний ногоо	Үүнээс:					
		Байцаа	Лууван	Шар манжин	Улаан манжин	Сонгино	Сармис
Баян-Агт	5.02	1.4	1	0.5	0.5	1.5	
Баяннуур	5.1	1.2	0.72	0.4	0.3	0.5	0.07
Бугат	19.6	0.6	4.5	4.4	4.7	4.5	
Булган	50.124	11.7	14.9	15.5	1	4.3	1.5
Бүрэгхангай	8.7	1.5	1.9	1	1.3	1.7	
Гурван булаг	5.04	1	1	1.5	0.5	0.5	0.1
Дашинчилэн	9.8	0.5	4.5	1.3		2	0.05
Могод	7	3	1	0.3	0.3	1.5	
Орхон	31.4	2.7	5.2	15.1	1.5	3.4	0.4
Рашаант	2		0.22	0.75	0.2	0.8	
Сайхан	0.3		0.1	0.1		0.1	
Сэлэнгэ	53.8	13	13	6	10	6	0.3
Тэшиг	20.1	5	6	3	1.5	4	
Хангал	59.98	15.7	13.22	9.27	5.69	13.7	0.5
Хишиг-өндөр	0.3	0.07	0.05	0.05	0.05	0.05	
Хутаг-Өндөр	47	4	18.3	18.7	0.1	5.1	
Дүн	325.264	61.37	85.61	77.87	27.64	49.65	2.92

Хүснэгт 6-н үргэлжлэл.

Сум, дүүрэг	Үүнээс:						
	Өргөст хэмх	Улаан лооль	Тарвас	Амтат гуа	Хулуу	Чинжүү	Бусад
Баян-Агт	0.1	0.02					
Баяннуур	0.9	0.7	0.15			0.08	0.08
Бугат	0.8					0.1	
Булган	0.7	0.5					0.024
Бүрэгхангай	0.6	0.5					0.2
Гурван булаг	0.1	0.1	0.04		0.1	0.1	
Дашинчилэн	0.5	0.3	0.05		0.02	0.3	0.28
Могод	0.4	0.3	0.2				
Орхон	1.1	1	0.1	0.1	0.01	0.1	0.69
Рашаант	0.01	0.02					
Сайхан							
Сэлэнгэ	2.4	1.4	0.5			0.2	1
Тэшиг	0.2	0.2				0.2	
Хангал	0.7	0.2				1	
Хишиг-өндөр							0.03
Хутаг-Өндөр	0.5	0.2					0.1
Дүн	9.01	5.44	1.04	0.1	0.13	2.08	2.404

Тариалсан талбай өрх, аж ахуй нэгжээр: 2014 онд аймгийн хэмжээнд 892 өрх, 81 аж ахуй нэгж байгууллага тариалалт хийсэн байна. Нийт өрхийн 5.1 хувь нь төмс, хүнсний ногоо тарисан байна.

Хүснэгт 7. Тариалсан талбай, өрхөөр (га)

Сум, дүүрэг	Тариалалт хийсэн өрхийн тоо	Тариалсан талбай /га/				
		Үр тариа	Төмс	Хүнсний ногоо	Техникийн ургамал	Тэжээлийн ургамал
Баян-Агт	46	21.4	13.5	5.02		
Баяннуур	28		5	4.125		6
Бугат	48	27	44.8	15.1		6
Булган	228		80.2	50.124		
Бүрэгхангай	27		11.8	8.7		
Гурван булаг	16		20	5.04		
Дашинчилэн	53		18	9.8		
Могод	11		11	7		
Орхон	33	158.5	29.8	13.11	20	120.6
Рашаант	54		3.5	2		
Сайхан	13		3	0.3		
Сэлэнгэ	157	1073	116.7	50.96		8
Тэшиг	70	1017	29.5	20.1		
Хангал	31	16	80.2	58.48	40	
Хишиг-өндөр	2	93	0.4	0.3		
Хутаг-Өндөр	75	230	89	47		20
Дүн	892	2635.9	556.4	297.159	60	160.6

Хүснэгт 8. Тариалсан талбай, аж ахуй нэгжээр, (га)

Сум, дүүрэг	Тариалалт хийсэн ААНБ-н тоо	Тариалсан талбай /га/				
		Үр тариа	Төмс	Хүнсний ногоо	Техникийн ургамал	Тэжээлийн ургамал
Баян-Агт	2	1722.5	1.5		318	
Баяннуур	2	91	1.4	0.975		15
Бугат	4	670	5	4.5		
Булган						
Бүрэгхангай	8	1270	6		984	
Гурван булаг						
Дашинчилэн	3	1407	8		50	
Могод						
Орхон	11	2580.5	25.7	18.29	230	128.4
Рашаант	2	500			110	
Сайхан						
Сэлэнгэ	15	5640	34.3	2.84	122	30
Тэшиг	9	3715	0.5			
Хангал	4	1323	6.5	1.5		50
Хишиг-өндөр	1	1300				
Хутаг-Өндөр	20	9370	1		1575	100
Дүн	81	29589	89.9	28.105	3389	323.4

Зураг 3. Тариалсан талбай, өрхөөр, (га)

Зураг 4. Тариалсан талбай, ААНБ(га)

Хураасан ургац: 2014 онд аймгийн хэмжээнд нийт 167.2 мянган.тн ургац хураасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 7.5 хувиар өссөн байна. Үүнээс: Үр тариа 17 хувиар өсөж, төмс 15.5 хувь, хүнсний ногоо 14.1 хувь, бэлтгэсэн хадлан 4.2 хувиар буурсан байна. Нийт хураасан ургацыг төрлөөр нь авч үзвэл: Буудай 46456 тн, овъёос 907.8 тн, төмс 7164.21 тн, гар тэжээл 1659 тн, хужир сүү 11930 тн, хүнсний ногоо 3576.8 тн, 94678.1 тн хадлан бэлтгэсэн байна.

Хүснэгт 9. Хураасан үр тариа, сумаар, (тн)

Сум, дүүрэг	Үр тариа Бүгд	Үүнээс:					
		Буудай	Арвай	Овъёос	Хөх тариа	Бог будаа	Гурвалжин будаа
Баян-Агт	2905.6	2883	5	17.6			
Баяннуур	100	90		6	4		
Бугат	969.2	893.2		76			
Булган							
Бүрэгхангай	2140	1950	10	180			
Гурван булаг							
Дашинчилэн	3717	3676	5	6	30		
Могод							
Орхон	3779.5	3721.5		53			5
Рашаант	425	425					
Сайхан							
Сэлэнгэ	9015	8409	20	454	110	22	
Тэшиг	8487	8482	5				
Хангал	2810.5	2722	5	64	13.5	6	
Хишиг-өндөр	2338.5	2333.3		5.2			
Хутаг-Өндөр	10990	10871	73	46			
Дүн	47677.3	46456	123	907.8	157.5	28	5

Хүснэгт 10. Хураасан төмс, хүнсний ногоо, сумаар, төрлөөр, (тн)

Сум, дүүрэг	Төмс	Хүнсний	Үүнээс:
-------------	------	---------	---------

		ногоо	Байцаа	Лууван	Шар манжин	Улаан манжин	Сонгино	Сармис
Баян-Агт	76	54	16	10.7	6.2	5.7	13.9	
Баяннуур	42.1	35.339	5.34	4.204	3.05	2.52	1.8	1.1
Бугат	398.4	214.3	6	58.8	57.4	61.1	24.75	
Булган	962.4	681.41	234	157.59	165.22	27	64.5	22.5
Бүрэгхангай	180	72	13	14	9	8	14	
Гурван булаг	154	15.28	1.3	1.3	0.5	1.2	1.7	0.23
Дашинчилэн	305	126	0.6	78	33.8		12	0.04
Могод	118	73	21	8	9	6	11	
Орхон	680	400	97.5	85.5	45	45.6	35.6	3
Рашаант	29.5	17.82		3.9	6.5	0.2	6.9	
Сайхан	5.21	1.13		0.41	0.28		0.44	
Сэлэнгэ	1500	650	110	164	97	87	89	5
Тэшиг	360	278.1	65	78	39	19.5	52	
Хангал	1271.6	486.8	152.8	145.5	91	55.8	36.8	
Хишиг-өндөр	2	1.6	0.3	0.2	0.2	0.2	0.5	
Хутаг-Өндөр	1080	470	40	176	191	5	51	
Дүн	7164.21	3576.779	762.84	986.104	754.15	324.82	415.89	31.87

Хүснэгт 11-н үргэлжлэл.

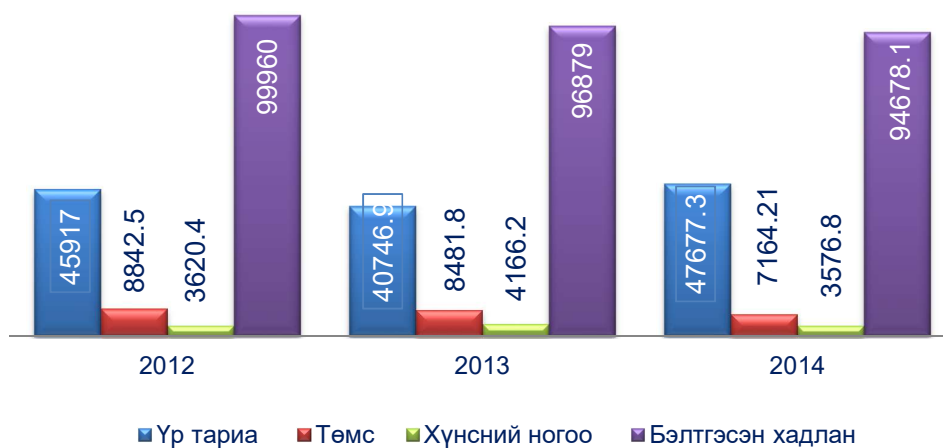
Сум, дүүрэг	Үүнээс:						
	Өргөст хэмх	Улаан лооль	Тарвас	Амтат гуа	Хулуу	Чинжүү	Бусад
Баян-Агт	1.2	0.3					
Баяннуур	3.8	4.93	5.375			1.85	1.37
Бугат	4					2.25	
Булган	5	5.6					
Бүрэгхангай	7	6					1
Гурван булаг	5.3	1.9			1.5	0.35	
Дашинчилэн	0.7	0.18	0.2		0.08	0.1	0.3
Могод	9	3	6				
Орхон	3	3	1	1	1	1	77.8
Рашаант	0.12	0.2	0.2				
Сайхан							
Сэлэнгэ	28	6	28			0.7	35.3
Тэшиг	11	11				2.6	
Хангал	2.7	1.9				0.3	
Хишиг-өндөр							0.2
Хутаг-Өндөр	5	1.5					0.5
Дүн	85.82	45.51	40.775	1	2.58	9.15	116.47

Хүснэгт 12. Хураасан сумаар, төрлөөр, (тн)

Сум, дүүрэг	Тэжээлийн	Үүнээс:	Техникийн	Бэлтгэсэн
-------------	-----------	---------	-----------	-----------

	ургамал	Ногоон тэжээл	Олон наст	ургамал	өвс
Баян-Агт				140	4820
Баяннуур	15		15		4065
Бугат	6	6			4670
Булган					4754
Бүрэгхангай				380	3520.5
Гурван булаг					1021.7
Дашинчилэн				40	1124
Могод					2492.9
Орхон	84	84		258	4720
Рашаант				55	1611
Сайхан					2606.3
Сэлэнгэ	50	35	15	178	8960
Тэшиг					21850
Хангал				30	10694.1
Хишиг-өндөр					1648.6
Хутаг-Өндөр	305	305		590	16120
Дүн	460	430	30	1671	94678.1

Зураг 5. Хураасан ургац, төрлөөр, оноор

Хүснэгт 13. Усалгаатай талбайгаас хураасан ургац, сумаар, төрлөөр, (тн)

Сум, дүүрэг	Төмс	Хүнсний ногоо	Үүнээс:					
			Байцаа	Лууван	Шар манжин	Улаан манжин	Сонгино	Сармис
Баян-Агт	0	54	16	10.7	6.2	5.7	13.9	
Баяннуур	0	2	0	0	0	0	0	0
Бугат	0	214.3	6	58.8	57.4	61.1	24.75	
Булган	962.4	681.41	234	157.59	165.22	27	64.5	22.5
Бүрэгхангай	0	72	13	14	9	8	14	
Гурван булаг	0	15.28	1.3	1.3	0.5	1.2	1.7	0.23
Дашинчилэн	305	126	0.6	78	33.8		12	0.04
Могод	118	73	21	8	9	6	11	
Орхон	0	400	97.5	85.5	45	45.6	35.6	3
Рашаант	0	0			0	0		0
Сайхан	0	1.13		0.41	0.28		0.44	
Сэлэнгэ	0	650	110	164	97	87	89	5
Тэшиг	0	278.1	65	78	39	19.5	52	
Хангал	1200	450.5	145	138	84	52.5	30	
Хишиг-өндөр	0	1.6	0.3	0.2	0.2	0.2	0.5	
Хутаг-Өндөр	1080	470	40	176	191	5	51	
Дүн	3665.4	3489.32	749.7	970.5	737.6	318.8	400.39	30.77

Хүснэгт 14. Усалгаатай талбайгаас хураасан ургац, сумаар, төрлөөр, (тн)

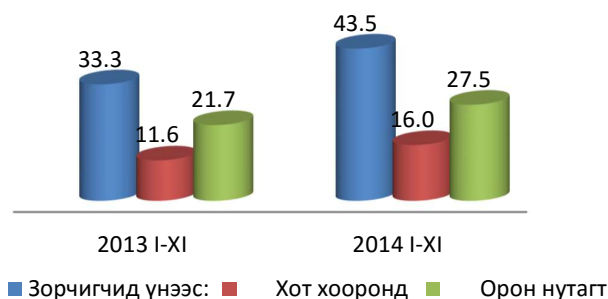
Сум, дүүрэг	үүнээс:						
	Өргөст хэмх	Улаан лооль	Тарвас	Амтат гуа	Хулуу	Чинжүү	Бусад
Баян-Агт	1.2	0.3					
Баяннуур	0.95	1.05	0			0	0
Бугат	4					2.25	
Булган	5	5.6					
Бүрэгхангай	7	6					1
Гурван булаг	5.3	1.9			1.5	0.35	
Дашинчилэн	0.7	0.18	0.2		0.08	0.1	0.3
Могод	9	3	6				
Орхон	3	3	1	1	1	1	77.8
Рашаант		0	0				
Сайхан							
Сэлэнгэ	28	6	28			0.7	35.3
Тэшиг	11	11			0	2.6	
Хангал	0.4					0.3	
Хишиг-өндөр							0.2
Хутаг-Өндөр	5	1.5					0.5
Дүн	80.55	39.53	35.2	1	2.58	7.3	115.1

ТЭЭВЭР

2014 оны эхний 11 сарын хугацаанд 43494 иргэнд нийтийн зорчигч тээврийн үйлчилгээ үзүүлсэнээс 16000 иргэн хот хооронд зорчиж, 27494 иргэн орон нутагт зорчсон ба зорчигч урсгал өнгөрсөн оны мөн үеэс 1.3 хувиар буюу 571 зорчигчоор өссөн байна.

Зураг 28. Нийтийн тээврийн хэрэгслээр зорчигчдын тоо

Товчлоххурд ХХКомпаний нийтийн зорчигч тээврийн үйл ажиллагаа эрхлэх тохирлын гэрчилгээ хүчингүй болж, Залманхангай ХХК-тай нэгдсэн холбогдох баримтыг үндэслэн аймгийн Засаг даргын 2014 оны А/190 дугаар захирамжид өөрчлөлт оруулах төслийг боловсруулж Хөгжлийн бодлогын хэлтэст хүргүүлэв.

Уньт-Тариалан чиглэлийн 88 км хатуу хучилттай авто замын далангийн болон хучилтын ажил бүрэн дуусч хөдөлгөөн эхэлсэнтэй холбогдуулан өвлийн засвар, арчлалтын асуудлаар Зам, тээвэр, барилга, хот байгуулалтын яаманд хандав.

“Ардааган” ХХКомпани 14, 15-р байрны авто замыг сэтэлж шугам сүлжээний ажил хийж байгаатай холбогдуулан нөхөн сэргээлтийн зардал 7.0 сая төгрөгийг орон нутгийн авто замын санд байршуулав.

Булган сумын ерөнхий төлөвлөгөө, иргэдийн санал хүсэлтийн дагуу гүйцэтгэгдэж буй гэр хорооллын 2.5 км хатуу хучилттай авто зам, замын байгууламжийн гүйцэтгэгч СЭЦЭД ХХК –ийг гэрээний үүргээ биелүүлээгүй үндэслэлээр аймгийн Шүүхэд асуудлыг шийдвэрлүүлэхээр хандав.

“Нийтийн зорчигч тээврийн автовокзал”-ын барилгын ажлын зургийг аймгийн Онцгой байдлын газраас хянуулж, холбогдох эрх бүхий албан тушаалтнаар баталгаажуулан гүйцэтгэгч Форум Арт ХХКомпанид хүргүүлэв.

Баталсан удирдамжийн дагуу төлөвлөгөөт шалгалтыг 4 удаа, Аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдээс ирүүлсэн гомдол, мэдээллийн дагуу төлөвлөгөөт бус хяналт шалгалтыг 12 удаа гүйцэтгэв. Хяналт шалгалтад ачаа, зорчигчийн байнгын болон байнгын бус тээвэрлэлт явуулж буй аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдийн 1903 тээврийн хэрэгсэл, 4904 зорчигч хамрагдсан байна.

Шалгалтын явцад 905 зөрчил илрүүлж, үүнээс 641 зөрчлийг газар дээр нь болон хугацаатай албан шаардлага, мэдэгдэх хуудас, анхааруулга санамж өгч зөрчлийг арилгуулсан ба 156 захиргааны зөрчилд 3,6 сая төгрөгний торгууль /шийтгэвэр/ ногдуулж бүрэн барагдуулж ажиллав Шалгалтад хамрагдсан нийт 1974 тээврийн хэрэгслийн жолооч нарт шалгалтаар илэрсэн зөрчилд холбогдох хууль тогтоомж, нийтээр дагаж мөрдөх эрх зүйн актыг биечлэн таниулж, замын нөхцөл байдалд хурд тохируулан, шөнийн цагт гэрэл шилжүүлж замын хөдөлгөөнд соёлтой оролцох анхааруулга санамжийг тухай бүр өгч техникийн аюулгүй байдлыг хангуулан зам тээврийн осол зөрчилд өртөхөөс урьдчилан сэргийлж замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг хангуулж ажиллалаа.

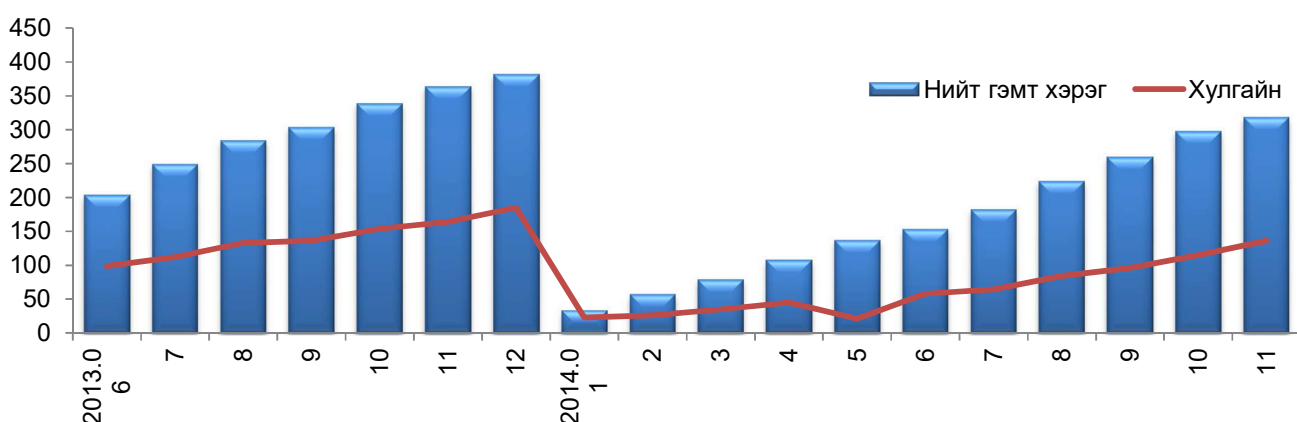

ГЭМТ ХЭРЭГ

2014 оны эхний 11 сард 318 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 13.4 хувиар буюу 49 хэргээр буурсан байна.

Гэмт хэргийн улмаас нийт иргэд, аж ахуй нэгж байгууллагад 885.0 сая төгрөгний хохирол учирснаас иргэдэд 411.0 сая төгрөгний хохирол учирсан байна. Үүнээс хэрэг бүртгэлт мөрдөн байцаалтын шатанд 413.0 сая төгрөгний хохиролыг нөхөн төлүүлжээ.

Зураг 34. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, сараар

Хүснэгт 29. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, төрлөөр, эхний 11 сард

	Гэмт хэргийн тоо			Өсөлт, бууралт хувиар		
	2012 он	2013 он	2014 он	2012 он	2013 он	2014 он
Хүний амь	5	5	5	62.5	100.0	100.0
Хүчин	4	2	7	133.3	50.0	350.0
Дээрэм	3	4	3	100.0	133.3	75.0
Хулгай	112	161	136	119.1	143.8	84.5
Булаалт	1	1	1	100.0	100.0	100.0
Албан тушаалын хэрэг	0	3	1	0.0	0.0	0.0
Хүний эрх, эрх чөлөөний эсрэг	61	100	80	132.6	163.9	80.0
Хөдөлгөөний аюулгүй байдал журам зөрчих	43	34	33	187.0	79.1	97.1
БХЖЭГэмт хэрэг	17	6	11	100.0	35.3	183.3
Ашиглах	2	0	0	100.0	0.0	0.0
Танхайрах	6	14	11	60.0	233.3	78.6
Бусад	19	37	30	82.6	194.7	81.1
Бүгд	273	367	318	98.1	102.8	102.5

11 сарын байдлаар бүртгэгдсэн 318 хэргийн 80 хэрэг нь согтуугаар үйлдэгдсэн гэмт хэрэг байгаа нь нийт хэргийн 25.1 хувийг эзэлж байна. Согтуугаар үйлдэгдсэн хэргийг өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 5 хувиар өссөн байна.

Бүлгээр үйлдсэн хэрэг 46 бүртгэгдэсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 10.8 хувиар буюу 5 хэргээр өссөн байна. Эхний 11 сарын байдлаар нийт 10476 зөрчил бүртгэгдсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 4517 буюу 75.8 хувиар өссөн. Гудамж талбайд хэвийн бус явж, агсан согтуу тавьсны улмаас 745 хүн саатуулагдсан нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 4 хүнээр буюу 0.5 хувиар буурсан ба захиргааны журмаар 243 хүнийг баривчлах шийтгэл эдлүүлсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 194 хүн согтуугаар тээврийн хэрэгсэл жолоодож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрхээ 452 иргэн хасуулсан нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 176 хүнээр буюу 63.7 хувиар тус тус өссөн байна.

Хүснэгт 30. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, сумаар, эхний 11 сард

Сум	Гэмт хэргийн тоо			Өсөлт, бууралт хувиар		
	2012 он	2013 он	2014 он	2012 он	2013 он	2014 он
Булган	78	99	77	114.7	126.9	77.8
Баян-Агт	13	12	22	185.7	92.3	183.3
Баяннуур	3	7	9	300.0	233.3	0.0
Бугат	14	20	16	127.3	142.9	80.0
Бүрэгхангай	12	15	15	200.0	125.0	100.0
Гурванбулаг	9	18	17	90.0	200.0	94.4
Дашинчилэн	5	9	15	35.7	180.0	166.7
Могод	5	18	8	55.6	360.0	44.4
Орхон	17	32	26	130.8	188.2	81.3
Рашаант	16	15	13	88.9	93.8	86.7
Сайхан	12	23	17	133.3	191.7	73.9
Сэлэнгэ	24	14	13	200.0	58.3	92.9
Тэшиг	8	17	7	133.3	212.5	41.2
Хангал	17	18	16	170.0	105.9	88.9
Хишиг-Өндөр	15	17	16	250.0	113.3	94.1
Хутаг-Өндөр	18	23	21	225.0	127.8	91.3
Хялганат	7	10	10	175.0	142.9	100.0
Бүгд	273	367	318	152.5	159.5	87.3

Хүснэгт 32. Бүртгэгдсэн хулгайн гэмт хэрэг, сумаар, эхний 11 сард

Сум	Нийт хулгайн гэмт хэргийн тоо			Үүнээс : хувийн өмчийн хулгайн гэмт хэргийн тоо		
	2012 он	2013 он	2014 он	2012 он	2013 он	2014 он
Булган	36	30	18	29	30	29
Баян-Агт	10	5	19	2	3	8
Баяннуур	1	6	7	1	4	0
Бугат	7	10	6	3	7	1
Бүрэгхангай	5	7	5	1	3	2
Гурванбулаг	5	5	7	3	2	3
Дашинчилэн	2	5	6	1	2	4
Могод	3	9	4	0	5	4
Орхон	8	15	13	1	4	7
Рашаант	6	6	9	3	2	6
Сайхан	3	17	14	0	2	6
Сэлэнгэ	10	9	5	4	3	3
Тэшиг	0	11	2	0	7	2
Хангал	2	3	2	1	0	0
Хишиг-Өндөр	4	7	9	1	2	3
Хутаг-Өндөр	10	14	6	5	10	2
Хялганат	0	2	4	0	1	2
Бүгд	112	161	136	55	87	82

Статистикийн мэдээллийг хэрхэн авах вэ?

www.1212.mn

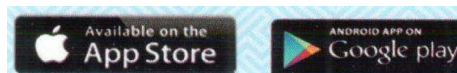
Статистикийн мэдээллийн
нэгдсэн сан

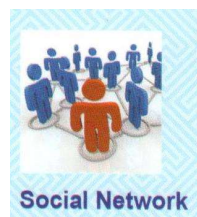
Ухаалаг гар утас, таблет ашиглан статистикийн мэдээлэл
авах ezStat аппликейшн

Статистикийн хэвлэл бүтээгдэхүүнийг унших Монстат
аппликейшн

www.nso.mn сайтад бүртгүүлснээр цахим шуудангаар
тогтмол авч болно.

[www.facebook.com/pages/ Статистик-Мэдээлэл](http://www.facebook.com/pages/Статистик-Мэдээлэл)

www.twitter.com/statistic_mn

1900-1212

1 минут= 200 төгрөг

